

WYROK TRYBUNAŁU (siódma izba)

z dnia 18 grudnia 2014 r. (*)

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego – Dyrektywa 2006/112/WE – Podatek VAT – Stawka obniżona – Artykuły przeznaczone na cele ochrony przeciwpożarowej

W sprawie C-639/13

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie, na podstawie art. 258 TFUE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 3 grudnia 2013 r.,

Komisja Europejska, reprezentowana przez L. Lozano Palacios oraz M. Owsiany-Hornung, działające w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentowanej przez B. Majczynę, działającego w charakterze pełnomocnika,

strona pozwana,

TRYBUNAŁ (siódma izba),

w składzie: J.C. Bonichot (sprawozdawca), prezes izby, A. Arabadjiev i J.L. da Cruz Vilaça, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Kokott,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 W swojej skardze Komisja Europejska wnosi do Trybunału o stwierdzenie, że poprzez zastosowanie obniżonej stawki podatku od wartości dodanej (zwanego dalej „podatkiem VAT”) do towarów przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2004 r., nr 54, poz. 535, zwanej dalej „ustawą o VAT”), Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które ciążyą na niej na mocy art. 96–98 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 347, s. 1), w związku z załącznikiem III do tej dyrektywy.

Ramy prawne

Prawo Unii

2 Artykuł 96 dyrektywy 2006/112 brzmi następująco:

„Państwa członkowskie stosują stawkę podstawową VAT, która jest określana przez każde państwo członkowskie jako procent podstawy opodatkowania i która jest jednakowa dla dostaw towarów i świadczenia usług”.

3 Artykuł 97 owej dyrektywy przewiduje:

„1. Od 1 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2010 r. stawka podstawowa nie może być niższa niż 15%.

2. Zgodnie z art. 93 traktatu [WE] Rada ustala poziom stawki podstawowej, która będzie stosowana po 31 grudnia 2010 r.”.

4 Artykuł 98 omawianej dyrektywy jest sformułowany w sposób następujący:

„1. Państwa członkowskie mogą stosować jedną lub dwie stawki obniżone.

2. Stawki obniżone mają zastosowanie wyłącznie do dostaw towarów i świadczenia usług, których kategorie są określone w załączniku III.

[...]

3. Przy stosowaniu stawek obniżonych przewidzianych w ust. 1 do poszczególnych kategorii towarów, państwa członkowskie mogą stosować nomenklaturę scaloną, aby precyzyjnie określić zakres danej kategorii”.

5 Artykuł 99 ust. 1 dyrektywy 2006/112 stanowi:

„Stawki obniżone określone są jako procent podstawy opodatkowania, który nie może być niższy niż 5%”.

6 Artykuł 97 dyrektywy 2006/112, zmieniony dyrektywą Rady 2010/88/UE z dnia 7 grudnia 2010 r. (Dz.U. L 326, s. 1), ma następujące brzmienie:

„Od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2015 r. stawka podstawowa nie może być niższa niż 15%”.

7 Załącznik III do dyrektywy 2006/112 zawiera wykaz dostaw towarów i świadczenia usług, do których można zastosować stawki obniżone, o których mowa w art. 98 tej dyrektywy.

Prawo polskie

8 Artykuł 41 ust. 1 ustawy o VAT jest sformułowany następująco:

„Stawka podatku wynosi 22% [...]”.

9 Zgodnie z art. 41 ust. 2 tej ustawy:

„Dla towarów i usług, wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy, stawka podatku wynosi 7%, z zastrzeżeniem ust. 12 i art. 114 ust. 1”.

10 Zgodnie z art. 41 ust. 10 rzeczowej ustawy:

„Stawkę podatku, o której mowa w ust. 2, stosuje się do dostaw na terytorium kraju towarów wymienionych w poz. 129–134 załącznika nr 3 do ustawy, dla jednostek ochrony przeciwpożarowej, przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej”.

11 Artykuł 146a pkt 1 i 2 ustawy o VAT stanowi:

„W okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. [...]:

- 1) stawka podatku, o której mowa w art. 41 ust. 1 [...], wynosi 23%;
- 2) stawka podatku, o której mowa w art. 41 ust. 2 [...], wynosi 8%”.

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

12 W dniu 17 lutego 2011 r. Komisja skierowała do Rzeczypospolitej Polskiej wezwanie do usunięcia uchybienia, w którym zarzuciła jej stosowanie, z naruszeniem przepisów dyrektywy 2006/112, obniżonej stawki VAT do dostaw towarów przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej.

13 Pismem z dnia 15 kwietnia 2011 r. władze polskie udzieliły odpowiedzi na to wezwanie, zobowiązując się do zmiany spornych przepisów ustawy o VAT. Jednakże w dniu 3 sierpnia 2012 r. Rzeczpospolita Polska poinformowała Komisję, że nie przewiduje się zmiany przepisów dotyczących zastosowania obniżonej stawki VAT do dostawy towarów przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej.

14 Pismem z dnia 22 lutego 2013 r. Komisja wystosowała do Rzeczypospolitej Polskiej uzasadnioną opinię. Uznawszy stanowisko zajęte przez to państwo członkowskie w piśmie z dnia 23 kwietnia 2013 r. za niewystarczające, Komisja postanowiła wnieść do Trybunału niniejszą skargę.

W przedmiocie skargi

Argumentacja stron

15 Komisja twierdzi, że poprzez zastosowanie obniżonej stawki VAT do dostawy towarów przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które ciążyą na niej na mocy art. 96–98 dyrektywy 2006/112 w związku z załącznikiem III do tej dyrektywy.

16 W tym względzie Komisja podnosi przede wszystkim, że na podstawie art. 98 ust. 2 omawianej dyrektywy stawki obniżone VAT mają zastosowanie wyłącznie do dostaw towarów i świadczenia usług, których kategorie są określone w załączniku III do tej dyrektywy, oraz że z pkt 18 i 20 wyroku Komisja/Hiszpania (C-360/11, EU:C:2013:17) wynika, iż przepis ten należy interpretować ściśle. Towary przeznaczone na cele ochrony przeciwpożarowej nie wchodzą w zakres żadnej z kategorii tego wykazu.

17 Następnie Komisja podnosi, iż z pkt 56 wyroku Komisja/Polska (C-49/09, EU:C:2010:644) wynika, że argumenty natury społeczno-politycznej w ramach skargi o uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego nie mogą uzasadniać naruszenia przez państwo członkowskie przepisów art. 98 ust. 2 dyrektywy 2006/112.

18 Wreszcie Komisja podnosi, że z orzecznictwa Trybunału, a w szczególności z wyroku Komisja/Irlandia (C-55/12, EU:C:2013:274, pkt 45) wynika, iż państwo członkowskie nie może powoływać się na przepisy, praktyki lub sytuacje właściwe dla jego wewnętrznego porządku prawnego w celu uzasadnienia nieprzestrzegania zobowiązań wynikających z prawa Unii oraz iż procedura przewidziana w art. 258 TFUE jest oparta na obiektywnym stwierdzeniu nieprzestrzegania przez państwo członkowskie zobowiązań nałożonych nań przez traktaty lub akt prawa wtórnego.

19 Zdaniem Komisji wynika z tego, że dostawa towarów przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej powinna być objęta stawką podstawową przewidzianą w art. 96 dyrektywy 2006/112, która zgodnie z art. 97 tej dyrektywy nie może być niższa niż 15%

20 Rzeczpospolita Polska nie kwestionuje, że towary przeznaczone na cele ochrony przeciwpożarowej nie należą do kategorii znajdujących się w załączniku III do rzeczonyj dyrektywy.

21 Podnosi ona natomiast, że sporne przepisy ustawy o VAT są uzasadnione nadzwyczajnymi okolicznościami. Wspomniane państwo członkowskie twierdzi, że ochrona przeciwpożarowa jest jednym z podstawowych zadań państwa polskiego i że jest ona finansowana z budżetu państwa. Zaprzeszanie stosowania obniżonej stawki VAT do dostawy towarów przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej skutkowałoby znaczącym wzrostem cen tych towarów i mogłoby zagrozić finansowaniu wskazanego zadania.

22 Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej, nawet gdyby przyjąć, iż zwiększenie dochodów państwa wynikające ze wzrostu stawki VAT długoterminowo mogłoby umożliwić finansowanie ochrony przeciwpożarowej, w skali krótko- i średnioterminowej pojawiłyby się trudności finansowe.

Ocena Trybunału

23 Należy przypomnieć, że art. 96 dyrektywy 2006/112 przewiduje, iż jednakowa stawka VAT, stawka podstawowa, która zgodnie z art. 97 tej dyrektywy nie może być niższa niż 15%, ma zastosowanie do dostaw towarów i świadczenia usług. W drodze odstępstwa od tej zasady art. 98 ust. 1 owej dyrektywy przyznaje państwom członkowskim uprawnienie do stosowania jednej lub dwóch stawek obniżonych VAT. Na podstawie art. 98 ust. 2 akapit pierwszy stawki obniżone VAT mają zastosowanie wyłącznie do dostaw towarów i świadczenia usług, których kategorie są określone w załączniku III do dyrektywy 2006/112 (zob. wyrok K, C-219/13, EU:C:2014:2207, pkt 21, 22).

24 Bezsporne jest, że towary przeznaczone na cele ochrony przeciwpożarowej nie należą do żadnej z kategorii wymienionych w załączniku III do dyrektywy 2006/112. Wynika z tego, że Komisja słusznie twierdzi, iż art. 98 ust. 2 owej dyrektywy nie pozwala, aby Rzeczpospolita Polska w drodze odstępstwa od art. 96 i 97 omawianej dyrektywy objęła dostawę takich towarów obniżoną stawką VAT.

25 Stwierdzenia tego nie może podważyć argumentacja Rzeczypospolitej Polskiej dotycząca znaczenia ochrony przeciwpożarowej i trudności związanych z jej finansowaniem, ponieważ argumenty natury społeczno-politycznej nie mogą uzasadniać naruszenia przez państwo członkowskie przepisów art. 98 ust. 2 dyrektywy 2006/112.

26 Z powyższych rozważań wynika, że poprzez zastosowanie obniżonej stawki VAT do dostaw towarów przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy o VAT Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które ciążyą na niej na mocy art. 96–98 dyrektywy 2006/112 w związku z załącznikiem III do tej dyrektywy.

W przedmiocie kosztów

27 Zgodnie z art. 138 regulaminu postępowania przed Trybunałem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie kosztami postępowania Rzeczypospolitej Polskiej, a Rzeczpospolita Polska przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (siódma izba) orzeka, co następuje:

- 1) Poprzez zastosowanie obniżonej stawki podatku od wartości dodanej do dostaw towarów przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które ciążyą na niej na mocy art. 96–98 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, w związku z załącznikiem III do tej dyrektywy.**

- 2) Rzeczpospolita Polska zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Podpisy

* Język postępowania: polski.